

værende Undersøgelser, hvis første Resultater allerede foreligge trykte, vilde lide Afbræk, hvis en saadan Aflevering inærffattes, forinden de paagjældende Arbeider havde fundet deres Afslutning. Ligesom det allerede i endel Aar har været fulgt som Regel, at der ikke er sket nogen Kassation af Arkivsager i Krigsministeriets Arkiv, forinden der har været givet Geheimearkivaren Seilighed til at ytre sig om Kassationens Tilstedelighed, saaledes vil Krigsministeriet ogsaa være rede til at vise et eventuelt fælles Arkiv et lignende Hensyn. Heller ikke vil der fra Krigsministeriets Side blive reist nogen Hindring imod, at der paa andre Punkter søgtes tilveiebragt en frugtbar Samvirkelse imellem de toende Arkiver og at der ved den fremtidige Ordning af Krigsministeriets Arkiv, saavidt det lod sig forene med den militære Tjenestes Løb, toges Hensyn til dets Bestemmelse engang at skulle indlemmes i et fælles Arkiv. Føies hertil, at Afgangen til Krigsministeriets Arkiv er lettet de Besøgende saa meget, som med Billighed kan forlanges, og at Ministeriet vil lade sig det være magtpaaliggende, at der for Fremtiden i saa Henseende vises Offentligheden den samme Imøbetommen som hidtil, skjønt Krigsministeriet ikke rettere end at Tanken om Oprættelsen af et fælles Arkiv i alt Væsentligt er sket Fyldest for de under samme hørende Arkivers Vedkommende. Man skal i den Anledning kun bemærke, at man for sit Vedkommende følger sig fuldkommen tilfredsstillet ved Indholdet af den saaledes fra Krigsministeriet modtagne Erklæring. De ommeldte Arkivalier fra 1803 til 1842, som Krigsministeriet er villigt til at aflevere, saasnart de nærmere angivne Arbeider ere tilendebragte, kunne i sin Tid, saafremt det maatte anses for ønskeligt, ved en formel Afleveringsaft indgaa i det fælles Arkiv og derfra paany udlaanes til Krigsministeriet til midlertidig Bemyttelse.

Udenrigsministeriet fastholder i sin Erklæring, at det saavel paa Grund af den store Afstand, hvori dets Lokale befinder sig fra de øvrige Ministerier, som ogsaa i Betragtning af den særlige Vigtighed, det har for bemeldte Ministerium til enhver Tid at have sit Arkiv rede til Afbenyttelse i en langt større Udstrækning end Tilfældet er med noget af de andre Ministerier, ikke vil kunne opgive at have sit eget Arkiv. Denne Udenrigsministeriets Bestemmelse af Forholdet har ogsaa fundet sit tydelige Udtryk deri, at det paa Lovforslaget om Lønninger for de i Ministerierne ansatte Embeds- og Bestillingsmænd har foreslaaet oprettet en ny Post som Arkivar under Udenrigsministeriet. For imidlertid saavidt muligt at bidrage Sit til, at en Ordning af Arkivvæsenet i det Hele kan komme istand som den ovenfor beskrevne, vil Udenrigsministeriet lade sig det være magtpaaliggende at underkaste det Spørgsmaal fornøden Overveelse, hvorvidt dets Arkiv

vil se sig istand til efterhaanden at afgive Aftener end 1750, idet Samme eventuelt forbeholder sig med passende Mellemrum at aflevere Arkivalier for 10 Aar ad Gangen til det nye fælles Arkiv, naar dette maatte blive oprettet. Ogsaa med denne Erklæring formener man efter Omstændighederne at maatte søle sig tilfredsstillet, da det heraf fremgaar, at ialfald den hidtil for Afleveringen til Geheimearkivet fastholdte, vilkaarlig fatte Tidsgrense i Tidens Løb kan ventes udslettet, og da det eventuelle fælles Arkiv dog ikke, saalænge der ikke er tilveiebragt rummeligere Lokaler for samme end der nu haves til Raadighed for Geheimearkivet og Kongerigets Arkiv, vil kunne modtage Afleveringer af Arkivsager af mere omfangsrig Art.

Ligesom Postvæsenets Arkiv, der har stor historisk Interesse, fordi den saakaldte „Postkasse“ paa Souverænitetens Tid udførte Forretningerne for Statens Pensionsvæsen, er bestemt til i den nærmeste Tid at indlemmes i Kongerigets Arkiv, saaledes gaar man ogsaa ud fra, at et eventuelt fælles Arkiv i sin Tid vil erholde afleveret Matrifulkontorets Arkiv, da dets historisk vigtige Arkivalier have deres rette Plads i et videnskabeligt Arkiv. Det Samme forventes med Hensyn til den grønlandske Handels Arkiv, der vil have ikke ringe Betydning for den grønlandske Missions Historie i forrige Aarhundrede.

Med Hensyn til den lokale Administrations og Kommunernes Arkiver har Staten som bekendt lige indtil den alleenyeste Tid ikke i noget synderligt Omfang gjort sin Ret gjældende til at øve et virksomt Tilsyn med Bevarelsen af hvad der paa hvert Sted har været anset for overflødig. Først ifjor blev det første Skridt gjort til at drage Landets hele offentlige Arkivvæsen ind under Statens stadige og virksomme Tilsyn, idet der ved Finantsloven for 1880—81 bevilgedes et Beløb, for at Kongerigets Arkiv ved Rejser af dets eget Personale eller andre lige kvalificerede Videnskabsmænd kunde skaffe sig et muligt detailleret Kjendskab til alle Landets Embeds- og kommunale Arkiver (og saavidt muligt ogsaa til de vigtigste private Arkiver), for derefter at lægge en samlet Plan for deres fremtidige Ordning og saaledes paa en Gang sikre Administrationen de for den nødvendige Oplysninger og den nationale Historie hele det Materiale, som ad denne Vej kan komme dem til Gode. De ifjor paabegyndte Undersøgelser ere iaar blevne fortsatte, saaledes at Arkiverne nu ere blevne undersøgte i 12 af Landets 18 Amtter og i 40 af Landets 68 Kjøbstæder, Kjøbenhavn ikke medregnet. Naar Undersøgelsen af familige disse Arkiver er tilendebragt om nogle Aar, vil Tidspunktet være kommet til at tage en endelig Bestemmelse om, hvorvidt det vil være rettest at udstrække den egentlige Centralisation og hioilket